

RENAȘTEREA

„Nu vă înjugați la jug
strein cu cei necredin-
cioși“

II Cor. 6, 14.

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei parohii cl. III 15.000 Lei
cl. II 18.000 Lei particulari . . 15.000 Lei

Redactor: Pr. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

RESTABILIRE DE ECHILIBRU

Omul stă în centrul creațiunii, constituind în același timp și coroana acesteia. În el se regăsește natura și în el se întretaie liniile de forță ale universului întreg, reoglinând astfel toată complexitatea cosmosului. De aceea gânditorii au numit adesea pe om microcosm. Dar omul nu reoglindește numai cosmosul material, ci și întreagă lumea spirituală; în el îmbinându-se spiritualul cu materialul. Omul este, deodată, trup și suflet. În om se întâlnesc două planuri de existență, planul natural, prin trup și planul spiritual, prin suflet. În chipul acesta, prin ființa lui chiar, omul participă și la vremelnicie și la veșnicie. Veșnicia străbate și însuflețește natura vremelnică în om, formând amândouă o unitate armonică nouă și cu totul particulară, un echilibru aparte, în care păstrându-se în întregime cerințele drepte ale celor două elemente constitutive, trupul și sufletul, se nizește totuși spre o tot mai înaltă spiritualizare. Aceasta din urmă constituie chiar ținta adevărată și rostul vieții pământești a omului.

Acestei ființe întru totul excepționale, adică omului i s'a rezervat, cel mai mare destin și cea mai dureroasă sfâșiere interioară totodată. Destin mareț, pentru că după chipul și asemănarea lui Dumnezeu fiind și dându-i-se stăpânire peste toată lumea văzută, urmează să fie reprezentantul lui Dumnezeu pe pământ; tragică sfâșiere interioară, pentru că liber fiind Creator, omul poate să rupă echilibrul în care a fost așezat și pe care urma să-l desăvârșească și să se determine a sluji cu exclusivitate numai uneia din părțile ființei sale, neglijând sau chiar disprețuind pe cealaltă. Mai ales lumea materială, cu întregul ei cortegiu de pasiuni, ispitește mai cu putere pe om, reușind uneori să-l subjuge pentru îndelungă vreme. Se ajunge, în acest caz, la o despicare interioară a ființei omenești, la

o chinuitoare rupere de echilibru lăuntric, adică la criză spirituală. Și atunci nu numai ființa omului este turburată, ci și toate creațiunile lui poartă urmele turburării lui spirituale, întreagă cultura și civilizația, ca și raporturile sociale, politice și economice, se resimt până în temelii de lipsa de stabilitate și de armonie interioară. Astfel pecetea veșniciei, prin care operele omenești primesc înalta lor semnificație, se șterge încetul cu încetul de pe ele, iar vâltoarea vremelnice răpește pe om și civilizația lui, purtându-l în nestatornicia și vârtejul ei.

Tocmai aceasta este icoana omului și civilizației, de o bună bucată de vreme încoace; lipsa de echilibru și stabilitate îi caracterizează ființa și acțiunea. Cugetătorii au observat fenomenul, dar, fii ai vremii și ei, puțini au văzut și calea de restabilire a echilibrului de viață cu adevărat omenească, adică întru totul demnă de acela care reprezintă pe Dumnezeu în lume. Încă în preajma războiului mondial, învățatul J. Maxwell scria (în: *Psychologie sociale contemporaine*, p. VIII, 4-5): „Vechea ordine a lucrurilor a fost sdruncinată și n'am găsit încă nicio armonie nouă... De cincizeci de ani încoace, omenirea nu mai merge, ci aleargă și fără îndoială în curând are să sboare... Dacă aş avea să caracterizez cu un singur cuvânt epoca în care trăim, cred că aş pronunța pe acela de nestabilitate. Nu avem sentimentul că ne rezemăm pe ceva solid și durabil, nu suntem siguri de ziua de mâine... Nesiguranța este mai mare; avem senzația că mașina lumii e sguduită până în temelii ei, că se va prăbuși în curând cu zgomot, că nu va rămâne niciun adăpost unde să putem căuta refugiu“. Nestabilitatea și lipsa de durabilitate sunt însușiri esențiale ale lumii vremelnice; iar dacă nu cauți decât să-ți așezi în această punctul de rezem al întregii vieți și dacă nu

încerci decât să te adaptezi ei și chiar să i te supui, este firesc ca însușirile ei să se răsfrângă în ființa și în activitatea sa.

Urmarea nu poate fi alta decât aceea că omul ia tot mai puțin în seamă valorile veșnice și tot mai mult se îndoaie asupra lumii și chemărilor ei, stricând cu totul armonia și echilibrul original. Cel mai mare gânditor al veacului nostru, H. Bergson, a prins cu precizie trăsătura fundamentală a civilizației noastre, când spune că „...grija de confort și de lux pare să fi devenit preocuparea de căpetenie a omenirii... Într-o noastră civilizație este afrodisiacă“. (*Les deux sources de la morale et de la religion*, p. 322, 326). Cultivarea acestei înclinări spre plăcutul material, spre afrodisiac, face ca atenția omului să se îndrepte cu precumpănire spre dezvoltarea la maximum a forțelor fizice, a tehnice, lăsând în părăsire grija de creștere paralelă a forțelor biologice și spirituale, care să facă față și să dirijeze pe cele dintâi. Nu-i de mirare atunci că, de un veac încoace, s'a ajuns la o mare disproporție între extraordinarul progres tehnic al vremii noastre și incepta înaintare a omului pe alte tărâmurii ale vieții sale. Numai așa se explică de ce omul se simte mic și neputincios în fața propriei sale creațiuni, a tehnice, pe care nu se simte în stare s'o stăpânească; și de aici desechilibrul interior al omului, producător de criză în toate ramurile de viață.

Sufletul însă aparține *constitutiv* omului și, prin el, omul nu face parte numai din lumea materială și prin urmare nu rezultă cu necesitate că trebuie să fie rob puterilor acestei lumi. Dimpotrivă, el este de drept stăpânul lumii. Iar punctul în care apare întreaga măreție și demnitate inegalabilă ale omului este în unirea acestuia cu dumnezeescul, adică misterul teandric, cum îl numesc unii

cugetători, mister înfăptuit pe de-a'ntregul în creștinism, prin Hristos. Adevărata viață a omului stă tocmai în unirea lui cu elementul dumnezeesc. De aceea omul e stăpânit de „nostalgia lui Dumnezeu“, cum zice filosoful Berdiaeff, ceea ce înseamnă dorință de întoarcere la izvorul vieții. Căutând pe Dumnezeu, omul își caută propria sa viață adevărată.

Iată pentru ce omul suferă din pricina desechilibrului în care a căzut și pentru ce aceasta înseamnă dureroasă sfâșiere interioară.

Căci omul trebuie cu necesitate să-și orânduiască viața după un ideal, iar când acest ideal nu este în desăvârșire dumnezească, omul își determină cu necesitate viața prin ceva inferior și natural, supunându-se acestuia. De aceea, dacă vrea să-și recâștige tronul de stăpânitor al lumii materiei, la care este destinat, trebuie să-și așeze punctul de sprijin al existenței sale în absolutul dumnezeesc, fapt prin care poate nu numai să facă față oricărui progres al tehnice, dar chiar să-l însuflețească pe acesta și să-și păstreze armonia interioară.

Dar cum la acest punct arhimedic al vieții sale omul nu poate ajunge decât în unire cu Dumnezeirea și cum această unire nu este săvârșită real decât în Hristos, Omul-Dumnezeu, însemnează că numai prin creștinism poate omul să-și redobândească echilibrul său deplin și domnia asupra lumii.

Aceasta este singura cale de biruință totală asupra crizei și acesta este și înțelesul adânc al trebuinței de reîncreștinare a lumii noastre.

La Ministerul Cultelor se lucrează pentru a se introduce în Legea Cultelor noi amendamente, cari să cuprindă dispoziții cu privire la toate cultele și la toate asociațiunile religioase din Țară.

Până acum s'a elaborat o bună parte din noul proiect al Legii de organizare.

APOSTOLUL DUMINECII

Nu nesocotiți mântuirea

Evrei 1, 10 - 14; 2, 1 - 4.

Tot ce are un început, are și un sfârșit. Lumea cu toate cele ce sunt întrânsa au fost făcute de Dumnezeu în timp. Cum n'au existat din eternitate cu vremea ca un vesmânt se vor învechi și acelaș Dumnezeu le va aduna și le va schimba rostul. Numai Dumnezeu rămâne în veac, căci anii lui nu au sfârșit. Dar înainte de-a ne îngriji de sfârșitul lumii, trebuie să ne îngrijim de sfârșitul nostru. În raport cu veșnicia viața noastră e numai o clipită, chiar dacă am trăi sute de ani. E lege fără abateri, că tot omul ce vine în lume trebuie să moară. Și judecând viața după bucuriile și după durerile ce ni le aduce, întotdeauna ajungi la convingerea că nu merită trăita. Dar tot creștinul știe că are și suflet nemuritor, schinteie ruptă din însăși ființa lui Dumnezeu. Și mai știe că Hristos cel ce a înviat din morți, ne va învia și pe noi, ca să trăim în veac în lumea cealaltă unde ni s'a gătit cetate stătătoare, mai înainte încă de-a fi lumea. De aceea noi nu căutăm în această viață decât mântuirea sufletului. Toată truda noastră se îndreaptă spre dobândirea vieții ce va să fie. Alt rost pentru noi creștinii această viață nu mai are. Tot ce nu ține de mântuirea sufletului e deșertăciune. Din care pricină nu ne interesează ce zice lumea, ci ce zice Hristos. El e Mântuitorul nostru, El e învățătorul nostru și El e Dumnezeu nostru. Afară de El pe altul nu știm. Pentru noi Hristos e mai presus decât toți oamenii, decât toți sfinții, decât toți îngerii și decât toți dumnezeii. Noi luăm aminte la tot ce ne-a învățat și la tot ce ne-a poruncit. Luăm aminte nu cumva să ne întindecăm odată ce am fost luminați, nu cumva să ne robim odată ce am fost eliberați și nu cumva să murim odată ce am fost înviați. Noi mărturisim că peste toate învățăturile, peste toate poruncile, peste toate semințiile pământului și peste toate vremile trebuie să domnească Hristos și legea lui cea sfântă. Această credința creștinului adevărat și această credință e tare ca stânca și când trebuie poate muta și munții. Această credință dă putere creștinului să biruască toate ispitele și toate vitregiile vremii, care stau împotriva mântuirii. De dragul mân-

tuirii sufletului creștinul se lapadă de lume și se lapadă de sine ca să poată urma lui Hristos. El știe bine că afară de Hristos nu este mântuire. De aceea socotește că singura viața lui Hristos e vrednică de trăit. Și cum împărăția lui Dumnezeu nu e din lumea aceasta, creștinul nu și adună comori pe pământ, ci în ceruri. Și dacă totuși trăim pe pământ, trăim numai ca să putem dobândi ceea cealaltă viață. Și viața viitoare se dobândește păzind poruncile lui Hristos. Se dobândește trăind cu trupul pe pământ, dar cu sufletul în cer. Se dobândește trăind pentru alții și pentru Dumnezeu. Creștinul toate le face pe voia lui Dumnezeu. Și Dumnezeu voiește să trăim ca frații, în bunăînțelegere, în dragoste, în adevăr și în dreptate. Căci nu avem nici un folos de-am dobândi lumea toată și ne-am pierde sufletul. Sufletul e tot ce avem mai de preț noi oamenii. De aceea grijim de suflet mai mult ca de ochii din cap. Toată grija noastră e să-l păstrăm curat. Noi știm că păcatele îl murdăresc și îl întunecă. De aceea căutăm să răspundem la ură cu dragoste, la invidie cu bunăvoință, la lăcomie cu dărnicie, la mândrie cu smerenie și la orice rău căutăm să răspundem cu bine. Așa ne-a învățat Hristos și așa a făcut Hristos. Ca iubitori de Hristos și ca ucenici ai lui Hristos, așa se cade să facem și noi. Nesocotim tot ce se ține de pământ, tot ce se ține de trup, tot ce se ține de lumea aceasta, dar pentru nimic în lumea aceasta nu putem nesocoti ce se ține de mântuirea sufletului. Că cine nesocotește mântuirea trăiește înzădă și moare fără folos.

Cine nesocotește mântuirea nu e om și nu e creștin.

Pr. TEODOR CICEU

Organizați Reuniuni de femei!

PREOTUL ȘI MUNCITORIMEA

„Iubește pe aproapele tău ca însuși pe tine“, glăsuște porunca de căpetenie a Mântuitorului. Prin misiunea sa înaltă, preotul răspândit pe întreg cuprinsul Țării și în special la sate, este chemat să fie părintele sufletesc al mulțimii și mentorul ei spre o viață creștină. În mijlocul muncitorilor și al țăranilor, unii lipsiți de carte, își trăiește preotul întreaga viață. Impreună iau parte la bucuriile și greutățile vieții și cu toții muncesc pentru a făuri o lume mai bună. Pe toți aceștia îi păstorește el în duhul Evangheliei creștine și-i familiarizează cu preceptele sfintei cărți, căutând în acelaș timp să le ridice viața la un nivel cât mai înalt. Printre ei seamănă el floarea gingașă a înțelegerii și a iubirii de aproapele, care apropie pe om de Dumnezeu și fac viața fericită. Această cea mai sublimă misiune ce-o poate implini cineva pe pământ, dar și cea mai delicată. Și, această nobilă chemare de-a face pe oameni mai buni și mai înțelegători ai rostului lor, o are preotul. Acolo în mijlocul celor mulți și nevoiași, își desfășoară activitatea slujitorul altarului, veghind asupra vieții lor spre a nu se abate nimeni din calea ce duce la mântuirea sufletului și la o viață ideală. Dar pentru atingerea acestui imperativ al vieții, preotul trebuie să fie mereu în mijlocul credincioșilor săi, interesându-se îndeaproape de felul lor de viață. În ce mod își câștigă existența? Practică între ei virtuțile creștinești cari înobilează sufletul? În parohia sa, preotul este cărmaciul abil al corabiei, care în fața valurilor știe s'o mănue în așa fel, ca să poată ajunge cu bine la limanul dorit. Trăind în permanență în mijlocul muncitorilor al căror educator și îndrumător spiritual este, el le stimulează neconștient întreaga activitate pe căile drepte și sănătoase ale muncii constructive, ale înfrățirii și colaborării între oameni, cari sunt singurele mijloace ce fac viața fericită. Preotul este pus ca

nimeni altul în situația de-a cunoaște viața, truda și mentalitatea muncitorimii și de a o călăuzi prin vorbe înțelepte și fapte practice, pe făgașul unei stări morale și materiale superioare. Preotul a fost, este și va fi întotdeauna, cel mai apropiat și iubit intelectual de imensa majoritate a muncitorimii, care așteaptă dela el o vorbă de mângăere, un sfat bun, or un îndemn sănătos în lupta de fiecare zi pentru existență. Și el, care dorește din suflet să și vadă toți credincioșii fericiți, le împărtășește cu mână largă din sufletul său mare tot ce ei îi cer, căci doar el este mai ales al celor nevoiași. Pentru ei trăiește și se jertfește și numai prin împlinirea datoriei de părinte ocrotitor al ei își câștigă mângăerea sufletească. De pe amvon, ca și din câmpul muncii, preotul este crainicul care din mijlocul mulțimii, predică cu tărie iubirea de Dumnezeu și de aproapele, precum și înfrățirea tuturor într'o horă a muncii și a faptelor bune, pentru o viață ideală. În această privință, „Popa Tanda“ rămâne exemplu viu de eroism, în îndeplinirea misiunii sale întru ridicarea nivelului moral, material și cultural al poporului. Și ca Popa Tanda sunt toți preoții cari de sute de ani se străduiesc neîncetat să făurească o lume mai bună, o viață armonioasă, în rândurile credincioșilor, în care fiecare individ să se simtă fericit. Veacuri de-a rândul preotul a fost exponentul doleanțelor celor ce muncesc din greu pentru o soartă mai bună. „Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile sale“. Preotul pentru credincioșii săi nu precupește nicio jertfă. În lumea nouă care se făurește, misiunea preotului este extrem de importantă. Lui îi revine îndatorirea de-a propovădui cu și mai multă căldură și stăruință preceptele sfintei Evanghelii. În trecut ca și în prezent, preotul rămâne părintele sufletesc al poporului, pe care e chemat să-l îndrumeze pe căile luminoase ale culturii și civilizației.

de Pr. M. COROIU

FOILETON

Cultură și Ortodoxie

de Prot. stavr. Dr. L. G. MUNTEANU

(Urmare și fine)

Cum are să se poarte adevăratul ortodox față de lume și față de cultura ei? Ca față de ceva rău, de care trebuie să fugă? Nu, ci ca față de o lume scop, o stofă crudă ce urmează a fi formată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, o patrie nouă în care trebuie clădită o împărăție divină. Ceea ce nu însemnează că trece cu vederea păcatul din lume, sau caută să-l cruțe. Nu este nici indiferent față de tragicul cu mii de aspecte. E liber însă a și iubi lumea și a-și pune la încercare puterea de creațiune în lume.

Alături de lumea rea, păcătoasă demnă de dispreț, pentru ortodox se ridică o lume nouă, teatrul unei noi vieți, patria fiilor lui Dumnezeu.

Porunca Mântuitorului de a lăsa lumea nu este absolută, ci relativă. Absolută în cazuri rare, când situația din lumea înconjurătoare este de așa

natură, încât nu mai dă posibilitatea omului să-și împlinească datorințele față de idealul vieții religioase. Absolută când ansamblul culturii este astfel întocmit, încât nu mai poate în nicio formă duce o viață religioasă. Căci menirea omului este să iubească mai mult pe Dumnezeu, decât lumea.

În toate celelalte cazuri e relativă. Din contactul sufletului ortodox cu lumea rezultă sfințirea ei. Ortodoxismul face din lume un teren de luptă, de acțiune și reușește s'o transforme într'o grădină ordonată care rodește iubirea.

În viața Mântuitorului găsim destule trăsături înrudite lumii, pentru a întări concluzia trasă. N'a fost și nu putea fi potrivit lumii întâi fiindcă lumea este opera Părintelui cersesc și arena faptelor lui mărețe izvorâte din iubire. Un uritor de lume n'ar fi lăsat să treacă nicio ocazie fără a da expresie acestei simțiri. Iisus vorbind despre conducători, putere, stat, stăpânire, păstrează atât calm, încât nu ne permite ideea, că ar considera asemenea valori potrivnice sfințeniei.

Cu totul altfel se poartă d. ex. Ioan Botezătorul. La el fuga și disprețul față de lume sunt

date prin convingerea, că securea sta la rădăcina pomului, că lumea e pornită pe povârnișul distrugerii, că nu mai este de salvat și numai pe ruinele ei se poate clădi împărăția lui Dumnezeu.

Dimpotrivă Iisus așteaptă rezidirea împărăției divine nu pe urma unei catastrofe, ci printr'o prefacere a lumii vechi. În lume este și răul și binele. Primul trebuie urît, iar ultimul ajutat să predomine, să se generalizeze.

Conturile dumnezeescului sunt deja în lume; omul trebuie să le urmeze și să facă ceea ce creatorul lumii i-a semnat. Nici chiar păcatul strămoșesc n'a putut întuneca aceste conturi. Împărăția lui Dumnezeu nu este numai undeva în altă lume, ci în primul rând aci în lumea noastră.

Ortodoxismul deci nu poate înțelege prin lume ceva de sine înțeles rău, nici prin știința lumescă ceva absolut necredincios, sau cultura lumescă ceva fals. Lumea este nu numai obiectul desgustului, ci și al iubirii lui Dumnezeu, această din urmă este cu atât mai adâncă, cu cât nici pe unicul său Fiu nu l-a cruțat jertfindu-l pentru ea

PRAZNICUL DELA CLUJ

Mergând mai departe pe calea reorganizării sale, Episcopia noastră a făcut Duminecă 3 I. c. formele de introducere în postul de protopop al Clujului, a P. C. Prot. Florea Mureșanu.

Actul introducerii a fost săvârșit în istorica bisericuță din Deal, de către P. C. Prot. stavr. Dr. Vasile Sava, în prezența Prea Sfinției Sale Episcopului Nicolae.

Serviciul divin a început la orele 10 dimineața. De multă vreme bisericuța aceasta n'a adunat în interiorul ei atâta lume selectă ca și Duminecă, când și-a primit pe noul ei slujitor și lucrător în Via Domnului.

În decursul sf. Liturghii a fost hirotesit întru protopop P. C. Pr. Florea Mureșanu, întru diacon tânărul Ioan Pop, catihet la școalele primare din Cluj și întru ieromonah Cuviosul ierodiacon Antonie Ciobanu din sfânta Mănăstire dela Rohia.

La sfârșitul sf. Liturghii cel dintâi care a luat cuvântul a fost P. C. Prot. stavr. Sava care, în urma unci cuvântări bine simțite, a predat noului protopop cheia, sf. Evanghelie și Crucea, ca simboale ale puterii, ale demnității și ale biruinței în noua misiune ce și-o începe cu ziua de azi. A urmat apoi cuvântul Prea Sfinției Sale; scoțind în relief stră-

dania de care a dat dovadă fostul administrator al tractului, P. C. Ioan Costea, și-a exprimat convingerea că noul titular va căuta să corespundă încrederii care se pune în persoana sa.

În cuvântul său de răspuns, P. C. Prot. Florea Mureșanu și-a pus în joc tot focul sufletului său, încălzit la flacăra caldă a luminei lui Hristos. A mulțumit pentru încrederea ce se pune în persoana sa, asigurând că va lucra în așa fel ca prestigiul acestei biserice istorice să nu se prejudicieze întru nimica prin munca și osârdia Prea Cucerniciei sale.

După săvârșirea actului predării-preluării, în cancelaria oficiului protopopesc a urmat o mică recepție la locuința noului protopop. Au fost de față P. S. S. Episcopul Nicolae, P. C. P. Dr. V. Sava, L. G. Munteanu, E. Nicolescu, Dr. Băliban, A. Faur, Ax. Tomuş, L. Curea, S. Curea, I. Lazar, Diaconii Dr. Stănescu, Dr. Zăgreanu, Dni N. Moga, prof. universitar, I. Luca, scriitor dramatic, Dr. V. Petrașcu și alții mulți al căror nume ne scapă.

Recepția din locuința P. C. Prot. Florea Mureșanu s'a desfășurat într-un cadru sărbătoreț care a însuflețit pe cei de față, umplându-i pe toți de îndreptățite nădejdi că s'a început un lucru bun.

Cronicar.

informate că se va conferi Generalului de Gaulle titlul de „General al Apărării“.

New-York. La invitația președintelui Truman, fostul președinte al Statelor Unite, Hoover a primit să vină în Europa săptămâna viitoare pentru a studia la fața locului lipsurile alimentare ale continentului nostru.

New-York. Dl Churchill, fostul premier al Marelui Britannie, aflându-se în America, a rostit, în fața Dlui

Trumann, un discurs, în care a subliniat că cea mai bună garanție a păcii e fraternitatea tuturor popoarelor. Prietenia și înțelegerea reciprocă trebuie aprofundată. De asemenea a subliniat faptul că secretul bombei atomice nu trebuie divulgat.

Tokio. Generalul Mac Artur a publicat principiile noii constituții japoneze, prin care autoritatea supremă aparține poporului, puterea executivă guvernului, iar împăratul are numai drepturi formale. Textul legii va apare în curând.

INFORMAȚIUNI

Dumineca Ortodoxiei la Cluj

Revenind la tradiția culturală dinaintea Arbitrajului dela Viena, Soc. Naț. a Fem. ort., F. O. R.-ul și F. O. R. S.-ul au ținut să prăznuiască în cadre sărbătorești Dumineca Ortodoxiei.

La orele 10 s'a oficiat în Catedrală Liturghia Arhierescă, de către un sobor de preoți în frunte cu Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae. La sfârșit s'a servit un Parastas pentru toți mucenicii pe cari ortodoxia noastră i-a avut în tot decursul veacurilor de izbeliște întru apărarea și păstrarea neștirbită a credinței strămoșești. Catedrala a fost plină de credincioși până la ultimul loc.

La orele 12 s'a desfășurat un program la Teatrul Național. Și aci se poate spune cu seninătate, că dacă până acuma Biserica noastră nu s'a putut manifesta așa după cum cere duhul ei plin de viață din cauza evenimentelor ce s'au perindat peste noi în anii din urmă, serbarea dela Teatrul Național dela Dumineca Ortodoxiei a însemnat un moment de reafirmare pe acest pământ sfințit de atâtea ori cu lacrimi și sânge.

În fața unui număr din cale afară de frumos de credincioși Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae și-a ținut conferința despre *Ortodoxia în actualitate*. Cu avântul, căldura și competiția omului care vorbește din prisosul inimii, Prea Sfinția Sa a analizat aportul pe care Ortodoxia l-a adus în decursul vremii tuturor ramurilor de activitate. De asemenea a ținut să precizeze atitudinea Ortodoxiei față de vremile ce le trăim, arătând că ea nu poate să fie decât alături de popor, după cum a fost în toată bună vremea.

Expunerea a fost ascultată cu interes.

Conferința a fost încadrată într'un frumos program de cântece religioase, executate de Corul liceelor noastre confesionale de sub conducerea Dlui prof. Dorin Pop.

Dar serbarea noastră dela Dumineca Ortodoxiei se poate spune că fost serbarea întregii obști românești. Au fost de față și înalt Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu și reprezentanții mândrei noastre oștiri. Prezența lor a prilejuit Prea Sfințitului Nicolae un moment de aleasă prețuire, adresându-le câte un cuvânt care a intrat la inima fiecărui român.

Serbarea dela Cercul Militar. Armata I de sub conducerea Dlui General Atanasiu Vasile, reîntorcându-se la vatra ei veche și-a inaugurat activitatea printr'o frumoasă serbare în ziua de 8 Martie c. în sala cea mare a Cercului Militar de pe str. Memorandului.

A fost de față corpul ofițerilor superiori, cari au luptat până aproape de Praga pentru întronarea dreptății și a libertății în lume.

La această serbare au răspuns toate autoritățile bisericesti și civile. După cuvântul de beneventare a Dlui Gen. Atanasiu, s'a oficiat serviciul Sfeștaniei de un sobor de preoți în frunte cu P. S. Sa Episcopul Nicolae.

Partea a doua a programului l-a constituit conferința Dlui Gen. Buzincu, care a expus cu o bogăție de amănunte contribuția pe care a adus-o Armata I și a IV în războiul de exterminare a forțelor reacționare germano-hortyste. Conferința a fost ascultată cu interes.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

În ziua de 8 Martie c., s'a început la Tribunalul Poporului din Cluj procesul primului lot dintre vînovații regimului maghiar, cari au săvârșit crimele dela Ip și Trăsnea.

Procesul va continua până vor fi judecați de Tribunal și cealalți teroriști cari și-au făcut un titlu de onoare din asuprirea elementului românesc din Ardealul de sus.

EXTERNE

Londra. Guvernul britanic a primit o notă din partea guvernului francez, care propune convocarea unei

conferințe cu participarea Uniunii Sovietice, Statelor Unite, Marelui Britannie și Franței pentru a decide de viitorul Regiunii Ruhr și a administrației centrale din Germania.

Paris. Ministerul Informațiilor a depus în fața Consiliului de Miniștri un proiect de lege care cerea „Suprimarea obligativității ziarelor de a obține permisia guvernului în vederea apariției lor“.

Această măsură restrictivă a fost luată în vederea crizei de hârtie“.

Paris. Unele ziare parisiene sunt

Lumea în care a venit Iisus este sfințită și destinată sfințeniei.

Ortodoxul văzând în om un chip al lui Dumnezeu, e mai pătruns, mai îndurerat de tragicul ființei lui. Păcătoșenia și starea de contiună cadere îl face să sufere. Însă niciodată nu scade tăria siguranței într'un final al tragediei omenești. Obicinuitele dureri ale vieții omenești îi apar mici în fața unicei, adevăratei dureri că împărăția lui Dumnezeu se înscăunează atât de încet. De aceea apare ca lipsit de simțire, i se impută chiar acest lucru, când nu găsește un cuvânt de compătimire acolo unde altora li se sfășie inima. Mai greu decât toate celelalte cruci îl apasă slăbiciunea și păcătoșenia propriului său eu. Se pleacă sub povara ei, dar nu cu aceea resemnare, cu cari mulți alții o consideră soarte. Lăsarea pesemistă la el se transformă în lucrare activă, iar crucea devine un suport sigur pe care se ridică o nouă viață. Ortodoxul carele sufere toate, este departe de acel stoic neprimitor care întâmpină suferința cu dispreț, sau care ar putea înlătura la aparență rău! și păcatul cu o sofistică autoînșelăciune.

Și în această privință Mântuitorul este un model desăvârșit. În viața lui pământească nu găsim niciun moment tragic propriu zis. Trăind după voința Tatălui ceresc, în ființa sa este o permanentă liniște. Calmul nu-i este sdruncinat nici de patimile prevăzute cu atâta claritate.

După aceste constatări să nu apară ca o minune inexplicabilă că personalități marcante din lumea noastră culturală încep să se intereseze de ortodoxism și voiesc să trăiască după percepțele lui. Este acesta un indiciu că ortodoxia nicidecum nu este ceva perimat, nu este potrivnic culturii, ci o formă de viață în care se poate încadra armonios toate străduințele culturale. În mijlocul dezastrului spiritual în care ne zbatem a luat ființă un curent (care tinde să se generalizeze,) un curent de reînnoțire a ortodoxiei cu cultura. Este destul de puternică ideea, că numai o pătrundere a culturii noastre de ideile creștine ne poate redresa sufletul neamului.

Situația de azi se aseamănă aceleia din lumea culturii grecești a epocii Pauline. Precum atunci i-au apărut în vis apostolului niște macedo-

neni cari îl rugară să treacă și la ei să le ajute, astfel azi în mișcarea vremii trebuie să vedem cerința lumii culturale după Dumnezeu.

Pentru aceea să nu ne facem iluzia că suntem în ajunul convertirii tuioror cărturarilor, nici să nu ne așteptăm că filosofia contemporană cu drăpele falfăitoare se va reîntoarce în tabăra bisericii. Desorientarea în cercurile culturii atee, ca condiție negativă de revenire la cultura ortodoxă, în orice caz trebuie să fie folosită. Momentul obligă la o muncă neîntârziată de aprofundare a vieții religioase, de creare a cât mai numeroase personalități în viața cărora să se îmbrace fericit ortodoxia cu cultura, evident nu printr'o izolare de lume, ci printr'o pătrundere a ei. Cu fiecare nou reprezentant al culturii ortodoxe, situația ortodoxiei este covârșitor întărită, în tendința de încreștinare a culturii. Iată o acțiune care deservind idealul suprem al Bisericii, înlătură o calomnie, întărește terenul de rezistență și salvează neamul dela sigure încercări nemeritate.

Serbarea inaugurală s'a transformat într'un praznic de omagiere a Armatei și a Comandantului ei. La cuvântul cald al P. S. S. Lor Nicolae și Iuliu ca și la adeziunea Dlui Profesor Ștefănescu-Goangă, Dl General Atanasiu a răspuns cu căldură și dragoste.

„Foaia Diecezană“, organul oficial al Eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului, închină numărul său din 24 Februarie a. c. sărbătoririi P. S. Sale Episcopului Veniamin cu prilejul împlinirii vârstei de 60 ani de viață.

Prin articolele celor mai distinși colaboratori ai P. S. Sale — clerici și mireni — Foaia Diecezană apare într'un cadru sărbătoreț, aducând un profund și recunoscător omagiu iubitelui Arhipăstor pentru înțeleapta conducere încununată de cele mai frumoase realizări în toate domeniile, a eparhiei bănățene.

Clerul și poporul din această eparhie de graniță se înșirue cu toată dragostea sufletului său în jurul bunului și vrednicului Arhipăstor, care a știut în cei 5 ani de rodnică păstorie să se facă iubit de toți, atât prin bogatele sale calități sufletești, cât și prin părinteasca grijă ce o poartă fiilor Săi sufletești.

IN ATENȚIUNE PREOȚIMII NOASTRE

Prea Cucernicii Preoți din cuprinsul Eparhiei noastre sunt rugați a îndruma pe enoriași, ca la topirea fagurilor de stupi și a capetelor de lumânări să purceadă în modul următor:

Fagurii, resturile și răzăturile de ceară se pun într'un vas, se toarnă apă cam de două ori mai multă, se încălzește pe mașina de gătit numai până la maximum 70 de grade temperatură (decă să nu fiarbă apa!); apoi

se strecoară ceara printr'o bucată de pânză de casă, iar hoștina se stoarce prin pânză de sac. Asta fiindcă topită la o temperatură de peste 70 grade, ceara nu mai este bună nici pentru lumânări, nici pentru faguri artificiali.

Iar la topirea mucerilor și fărâmiturilor de parafină încălzirea nu este îngăduită decât la maximum de 50 grade.

Preparatul la o temperatură peste limita arătată mai sus distruge din ceară grăsimea și aroma, iar din parafină glicerina.

CĂUTAM TORT DE CÂNEPĂ
Episcopia noastră caută spre cum-părare câteva kgr. tort de câneapă pentru urzeală și câteva zeci kgr. câneapă netoarsă. Preoții cari ne pot trimite urgent orice cantitate din aceste produse, ne fac un bine.

Consiliul Eparhial

Șezătoare literară. Elevii liceului de băieți „Mitropolitul Simeon Stefan“ constituiți în Soc. literară „Nicolae Iorga“ au ținut Duminecă, 3 Martie c., o șezătoare în sala de gimnastică a liceului.

Au comemorat pe genialul nostru poet, Mihail Eminescu. Subiectele bine alese și mai ales frumos și bine dezvoltate de elevi au reușit să pună în lumină familia, poezia și influența ce a exercitat pesimismul lui Schopenhauer asupra poeziei marelui nostru poet. Cele câteva poezii ce s'au recitat au rotunzit și mai bine profilul poetului.

Prin felul cum s'au prezentat elevii liceului nostru Duminecă au dovedit o serioasă orientare asupra literaturii, umplându-ne de îndreptățite nădejdi.

RĂBOJ BIBLIOGRAFIC

Episcopul Nicolae Colan, membru al Academiei Române, **In legături**, Cluj, 1946, Tip. Eparhiei ortodoxe române. Pag. 92.

Cartea aceasta a Ierarhului academician cuprinde „câteva cuvântări și scrisori pastorale din anii 1940—1944, când noi cei din Ardealul de sus, eram „în legături“.

Dar cetitorul se va încredința totuși că Sfântul Apostol Pavel are dreptate: „Cuvântul Domnului se poate lega“.

Aceste lămuriri limpezi „să le înțelegă toți“ ni le dă autorul în rândurile ce prefătează cele douăsprezece teme alese din propovedania caldă cu care a însuflețit, a întărit și mângăiat un popor obidit, în cei patru ani de „legături“.

Înainte de a le ceti le-am ascultat. Iar acum cetindu-le și localizându-le în coordonatele lor de timp și loc, am retrăit emoțiile acelor zile când ne înfigiam desnădejdea în cuvântul Vlădicului Colan, ca într'o bărnă de salvare. Și valurile erau năpraznic de furioase!

... Atunci eram: „cărturari și țărani, preoți și credincioși, împreunați în sfântă frăție și hotărâți să rămânem așa în toate zilele vieții noastre. Asta-i tărnia noastră, că alta nu avem“.

Cei ce au fost de față la deschiderea Adunării eparhiale din 1941 sunt sigur că pot să audă și acum în sufletele lor ecoul adevărului mai sus formulat — adevăr valabil și azi și mâine și totdeauna. Dacă una-i tărnia noastră, verificată timp de veacuri, apoi peirea nu-i alta decât desbinarea și împărecherea între țărani și cărturar și între turmă și păstori.

Din aceste crâmpene de cuvântări și scrisori s'ar putea scoate o serie întreagă de adevăruri, de dogme de viață, politică, religioasă, culturală, socială etc., care să fie scrise cu litere mari în văzul tuturor, și așezate în clasele școlilor, pe culoarele instituțiilor publice ca să se înfigă în mintea și în inima tuturor spre a dospa cu vremea o nouă frământătură.

Cuvântul lui Bărnuț: „Țineți cu poporul ca să nu greșiți“, rostit în discursul dela 1848, circulă azi ca o maximă de înaltă înțelepciune politică. Alături de acesta poate sta și circula și cuvântul Vlădicului Nicolae Colan, rostit la Adunarea eparhială din 1943, când spunea:

„Să stăm cu credință neadormită și cu neîmpuștinată jertfelnicie de veghe lângă sufletul poporului...“ (Pag. 23).

Sau: „Înfrățiți-vă în dragostea de Dumnezeu și de oameni, mai ales în aceste zile de cumplită izbeliște“ (Pag. 30).

Chiar și titlurile așezate în fruntea celor 12 teme sunt adevărate lozinci: „Nicio biruință fără jertfă“; „Pentru pacea a toată lumea, Domnului să ne rugăm“; „Nu vă temeți de cei ceucid trupul“ etc.

Cuprinsul acestei cărți, frumos înveșmântat și în graiul mirezmuit cu aromă de cazanii din bătrâni cât și ca execuție tehnică a tiparului eparhiale, lucru destul de greu de realizat astăzi, și se îmbie spre aleasă desfătare spre a putea spune încă odată că numai acolo-i libertate, unde-i Duhul lui Dumnezeu.

Pr. FL. MUREȘANU

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 978/1946.

Comunicat

Cu adresa Nr. 43/1946, Sfântul Sinod ne aduce la cunoștință că Institutul Biblic și de Misiune va începe tipărirea în serie, a tablourilor religioase necesare la predarea religiei la școala primară.

O serie va cuprinde 73 de tablouri biblice.

Pentru realizarea acestei lucrări Institutul Biblic are nevoie de un ajutor financiar.

Aducând cele de mai sus la cunoștința Cucernicei noastre preoțimi o invităm să ne răspundă dacă reflectează la aceste tablouri, trimițându-ne tot odată suma de 1.500 (una mie cincisute) lei de fiecare tablou.

Centralizați pe Eparhie, banii îi vom trimite la cancelaria Sfântului Sinod, ajutând astfel o cauză de interes superior pentru Biserică.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Febr. 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

1449/1946. 1—2

CONCURS

Fiind vacant un post de diacon la Catedrala noastră din Cluj, prin aceasta publicăm concurs pentru ocuparea acestui post, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Renașterea“. Vor fi preferați monahii.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

Salarul dela stat conform pregătirii școlare.

Cererile împreună cu documentele necesare se vor înainta Consiliului nostru eparhial în termenul publicat mai sus.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 6 Martie 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh al parohiei de cl. II Lupșa, Protopopiatul Lupșa, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia are 819 suflete, în 203 familii. Are gară și oficiu poștal.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform pregătirii.

2. Locuința în clădire nouă construită din: cancelarie, 3 camere de locuit, bucătărie, cămară, pivniță, bucătărie de vară, clădiri economice: coteț pentru porci, coteț pentru găini, grajd pentru 3 vite mari sub edificare.

3. Grădină de zarzavaturi.

4. 1/5 jug. grădină aparte pentru alte sămănături.

5. 2 jug. pământ cositor de șes și deal.

6. Folosirea fructului de pe cele două cimitire.

7. Stolele obișnuite în parohie, conform scumpetei la zi.

8. Una zi de lucru dela fiecare familie, cei mai înstăriți cu carul, ceialalți cu brațele.

9. 5 stânjini (20 mtr.) lemne de foc, din pădurea compozitorului,

aduse toamna în curtea casei parohiale.

Preotul ales e obligat a încheia anual contul de gestiune a epitropiei și a ținea catehizație cu elevii de școală primară.

Din ședința Consiliului parohial, ținută la 23 Octomvrie 1945.

Vasile Șpan Vasile Sârbu
protopop pensionar. secretar epitrop.

Nr. 914/1946. Aprobata.

Din ședința Consiliului Eparhial dela 21 Februarie 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

Nr. 15/1946. 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III-a Buninginea se deschide concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.

2. Casă parohială corespunzătoare, cu dependențele necesare.

3. Folosirea cimitirului în mărime de 3 jugăre.

4. Venitele stolare obișnuite în parohie.

Parohia se află lângă șoseaua Abrud—Brad, la 6 km. de gară și orașul Abrud.

Candidații își vor înainta cererile la Veneratul Consiliu Eparhial din Cluj, însoțite de actele necesare conform regulamentului și cu avizul protopopului se vor prezenta în parohie la serviciul sf. Liturghii pentru a cânta și predica fața credincioșilor.

Abrud, la 13 Ianuarie 1946.

Oficiul protopopesesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

I. Trifon
protopop.

Nr. 37/1946. 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de preot ajutor al parohiei de cl. I. Zlatna, din protopopiatul ort. rom. Zlatna, devenit vacant prin transferarea pâr. Vasile Cărăuș la parohia Valea Dosului, se publică concurs cu termen de 15 zile, dela întâia publicare în „Renașterea“.

Obligațiile împreunate cu acest post sunt: predarea religiei la toate școlile, servirea în capela minieră Breaza, suplinirea protopopului și ajutor în Oficiul prot. și în parohia centrală.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat după cvalificație și categoria III.

2. Remunerație dela predarea religiei.

3. Remunerație dela Societatea Breaza.

4. Remunerație pentru serviciile săvârșite în parohie.

Candidații își vor înainta cererea timbrată în regulă și provăzută cu toate actele necesare Prea Veneratului Consiliu Eparhial din Cluj, care va face numirea.

Cu învoirea noastră prealabilă se vor prezenta în biserică noastră centrală spre a servi, predica și a face cunoștință cu poporul.

În înțelegere cu Consiliul parohial, Zlatna, la 10 Februarie 1946.

Gheorghe Popescu
protopop

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj